

รายงานการวิจัย

เรื่อง

มาตรการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ : ศึกษากรณีสำนักงาน
ตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

โดย

ร.ต.อ.เอกนรินทร์ ปันยานะ

สถาบันพระปกเกล้า

ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะกรรมการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เมษายน 2547

ISBN 974-449-097-

รายงานการวิจัย

เรื่อง

มาตรการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ : ศึกษากรณีสำนักงาน
ตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

โดย

ร.ต.อ.เอกนรินทร์ ปันยานะ ด้านตรวจคนเข้าเมืองเชียงใหม่ของ จังหวัดเชียงราย

ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะกรรมการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เมษายน 2547

ISBN 974-449-097-7

เอกสารสรุปผลการศึกษา

เรื่อง มาตรการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ : ศึกษากรณี สำนักงาน ตรวจคนเข้าเมือง สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวและการบริการเป็นนโยบายสำคัญประการหนึ่งของประเทศ เนื่องจากเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญจากนอกประเทศ นอกจากนี้จะมีแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นที่สนใจของชาวต่างชาติจำนวนมากแล้ว ประเทศไทยยังได้รับการยอมรับทางด้านการบริการจากนานาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการบริการด้านที่พักอาศัย อาหาร ร้านค้า การบริการด้านสุขภาพอนามัย ตลอดจนการบริการด้านการคมนาคมขนส่งที่สะดวกสบาย และสถานที่ตั้งที่กล่าวได้ว่าเป็นศูนย์กลางการเดินทางแห่งหนึ่งในภูมิภาคนี้ ทำให้นักท่องเที่ยวจากหลายประเทศทั่วโลกเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยและนำความประทับใจไปบอกต่อทำให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลนับได้ว่าเป็นตัวกระตุ้นสำคัญที่ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันทั้งภาครัฐและเอกชนส่งผลให้ภาพที่ออกมาสู่สายตาของชาวโลกและบรรยากาศของประเทศไทยเป็นที่ดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว ประกอบกับสภาวะการณ์ด้านต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อธุรกิจการบริการการท่องเที่ยว ทั้งด้านนโยบาย การประชาสัมพันธ์ และการบริการที่มีความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความมั่นใจในการมาเยือนเพื่อการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว

การที่บรรดานักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกเดินทางมายังประเทศไทย ก็สืบเนื่องมาจากความงามทางวัฒนธรรม ความสวยงามทางธรรมชาติ การบริการของบุคคลและการพัฒนาเทคโนโลยีบริการที่ดีกว่าประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่นักท่องเที่ยวต่างชาติต้องพิจารณาคัดเลือกก่อนเลือกประเทศไทยเป็นแหล่งพักผ่อนและการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นทางผ่าน เป้าหมายสุดท้ายหรือเป็นจุดเริ่มต้นในการคิดตัดสินใจในแต่ละครั้งที่มีการเดินทาง ปัจจัยดังกล่าวจึงเป็นตัวกำหนดความประทับใจและความสะดวกสบายของนักท่องเที่ยวที่เคยเดินทางมาเที่ยวประเทศไทย นอกจากนี้สิ่งที่จะมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวอีกประการหนึ่งก็คือ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินระหว่างการท่องเที่ยวหรือพำนักอยู่ในประเทศไทย นับตั้งแต่ย่างก้าวเข้ามาจนกระทั่งเดินทางออกไป ซึ่งเรื่องความปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญของการดำรงอยู่ของมนุษยชาติในปัจจุบันไม่ว่าจะอยู่แห่งตำบลใด ความปลอดภัยในชีวิต ความปลอดภัยในทรัพย์สินและความสะดวกสบายเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการตัดสินใจที่จะเลือกที่จะอยู่ เลือกที่จะกินหรือเลือกที่จะเดินทางไป ในส่วนนี้ประเทศไทยมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องอยู่หลายหน่วยด้วยกัน เช่น ตำรวจภูธรจังหวัด ตำรวจตระเวนชายแดน ตำรวจทางหลวง ตำรวจสันติบาล ตำรวจท่องเที่ยว และตำรวจตรวจคนเข้าเมือง

ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในด้านความมั่นคงภายในของชาติ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว รวมทั้งยังมีหน่วยงานรองที่ทำหน้าที่ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมอีกจำนวนมากที่จะต้องประสานการปฏิบัติในการบริการและรักษาไว้ซึ่งความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว เช่น ฝ่ายปกครององค์กรท้องถิ่น การท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชนและรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

ด้วยเหตุที่ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ระหว่างการท่องเที่ยวหรือพำนักอยู่ในประเทศไทย เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในประเทศไทย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สมควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการในการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทุก ๆ ด้านและทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาการให้บริการ การประสานงานและการป้องกันแก้ไขปัญหาเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวไปพร้อม ๆ กัน แต่ด้วยข้อจำกัดด้านเวลาและงบประมาณ ทำให้ไม่สามารถทำการศึกษานโยบาย และมาตรการด้านการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวภายใต้การดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ได้ครบทุกหน่วยงาน ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการการท่องเที่ยวจึงได้เลือกศึกษาสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด้วยเห็นว่าสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่เป็นประตูด่านแรกในการให้บริการอำนวยความสะดวก ให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยว ขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงความมั่นคงปลอดภัยของประเทศและคนในชาติด้วย จึงจำเป็นจะต้องปฏิบัติเมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาถึงประเทศไทย ด้วยเหตุที่หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่เดินทางผ่านเข้ามาหรือออกไปนอกประเทศไทย เริ่มตั้งแต่การตรวจอนุญาตให้เข้าเมืองหรือประเทศ การให้วีซ่าบางประเภท การอนุญาตให้อยู่ต่อในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว การรับแจ้งที่พักอาศัยแก่นักท่องเที่ยวที่พำนักอยู่ในราชอาณาจักรไทย การตรวจสอบติดตามความเคลื่อนไหวของคนต่างชาติ การอำนวยความสะดวก การให้ความช่วยเหลือ การให้บริการต่าง ๆ ตลอดจนการตรวจสอบสกัดกั้นบุคคลที่ไม่พึงปรารถนาที่เดินทางเข้ามาในประเทศและเฝ้าดูพฤติกรรมของบุคคลตามหมายจับหรือเป็นต่อสังคมประเทศชาติอันเป็นภารกิจสำคัญส่วนหนึ่งของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้ความระมัดระวัง ความละเอียดอ่อน ความรวดเร็วและความปลอดภัยเพื่อพยายามลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการทำงานให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ภายใต้มติดี ข้อบังคับระเบียบ กฎหมายและข้อตกลงระหว่างประเทศที่มีอยู่ ซึ่งเงื่อนไขในการตรวจสอบ ให้บริการอนุญาตในการเข้าเมืองของแต่ละประเทศไม่เหมือนกันซึ่งแล้วแต่สถานแห่งความสำคัญของแต่ละประเทศที่ทำความตกลงกัน เนื่องจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ทำการด่านตรวจคนเข้าเมืองอยู่ทั่วประเทศทั้งส่วนที่เป็นชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านทางบกและทางน้ำ ทางอากาศและทางทะเลที่มีการคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองประจำอยู่ นอกจากนี้ยังจะต้องระวังป้องกันการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของนักท่องเที่ยวหรือคนต่างด้าวทั่วไปที่ชอบใช้ช่องทางที่ไม่อนุญาตให้เดินทางเข้าออกใน

รูปแบบสากล จะเห็นได้ว่าการเดินทางเข้ามาในประเทศของนักท่องเที่ยวทุกประเทศหรือทุกประเภทวีซ่า หรือทุกช่องทางที่นักท่องเที่ยวใช้เดินทางเข้าออก นั้นหมายถึงภารกิจหน้าที่ของตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ที่จะต้องรับรู้และเข้าใจและกำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว การศึกษามาตรการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในอำนาจหน้าที่ของตำรวจตรวจคนเข้าเมือง จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เนื่องด้วยปัจจุบันภายใต้นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว จำเป็นที่เจ้าหน้าที่จะต้องให้บริการที่สะดวก รวดเร็วแก่นักท่องเที่ยว ขณะเดียวกันก็มีหน้าที่ที่จะต้องสกัดกั้นไม่ให้ กลุ่มบุคคลผู้ไม่หวังดี ต่อประเทศชาติฉวยโอกาสแอบแฝงเข้ามาในฐานะนักท่องเที่ยว หรือรูปแบบต่าง ๆ

ดังนั้น จึงน่าที่จะมีการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยว ด้านการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในส่วนของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองของไทยว่าเป็นอย่างไร และมีแนวทาง สกัดกั้นอาชญากรรมต่างประเทศที่แอบแฝงเข้ามา ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ เพื่อเป็น แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อ ส่งเสริม นโยบายการท่องเที่ยว สร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว พร้อมกับการรักษาความปลอดภัยให้กับ ราชอาณาจักรไทยจากการเข้ามาของกลุ่มบุคคลที่ไม่เป็นที่พึงประสงค์ด้วย

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาว่าสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองของไทยมีนโยบายและมาตรการรักษาความปลอดภัย แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทยอย่างไรบ้าง
2. ศึกษามาตรการที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองนำมาใช้เพื่อแบ่งแยกระหว่างนักท่องเที่ยวกับ ผู้ไม่พึงปรารถนาที่แฝงตัวเข้ามาในประเทศไทย
3. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงานของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ในด้านการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ และการตรวจสอบเกี่ยวกับ ตัวนักท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยของประเทศ

วิธีการศึกษา

ในการศึกษานี้ จะดำเนินการ ดังนี้

1. สืบหาข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และนโยบาย/ มาตรการต่าง ๆ ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรักษาส่งเสริมการ ท่องเที่ยว และการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ
2. ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม โดยจะสอบถามจากเจ้าหน้าที่ตรวจคน เข้าเมืองในด้านต่างๆ และหน่วยงานในสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในส่วนกลางในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

ความเข้าใจในนโยบายด้านการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว และการรักษาความมั่นคงของประเทศในอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง จำนวน 10 ชุด

3. เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ระดับสารวัตรขึ้นไปจำนวน 10 คน

เมื่อดำเนินการศึกษาเอกสารแล้วจะนำประเด็นที่ได้จากการศึกษาเอกสาร มาเป็นแนวทางในการออกแบบสอบถาม และสัมภาษณ์ในส่วนที่ 2 และ 3 หลังจากดำเนินการในส่วนที่ 2 และ 3 เสร็จสิ้นแล้ว จะนำข้อมูลที่ได้มาทำการประมวลผล เพื่อวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา โดยใช้วิธีการเชิงพรรณนาในการเสนอผลการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงนโยบายและมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

2. ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว การดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว และการรักษาความมั่นคงของประเทศ และนำไปสู่การเสนอแนวทางการแก้ไขปรับปรุง

3. สามารถนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุงการส่งเสริม และรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวในลักษณะที่เป็นการบูรณาการต่อไปในอนาคต

บทสรุปและเสนอแนะ

ในการศึกษา เรื่อง มาตรการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ กรณีศึกษาสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งกรมการกงสุลการท่องเที่ยววุฒิสภาให้ความสนใจ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ การตรวจสอบว่าสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองของไทยมีนโยบายและมาตรการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยอย่างไรบ้าง สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมีมาตรการที่ในการแบ่งแยกระหว่างนักท่องเที่ยวกับผู้ไม่พึงปรารถนาที่แฝงตัวเข้ามาในฐานะนักท่องเที่ยวอย่างไร และศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวและการตรวจสอบเกี่ยวกับตัวนักท่องเที่ยว เพื่อความปลอดภัยของประเทศ ตามที่กำหนดไว้ในโครงการให้ศึกษาวิจัย

บทสรุป

ในการศึกษานี้ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ แนวคิดเรื่องความมั่นคง และแนวคิดเรื่องความปลอดภัยมั่นคงของนักท่องเที่ยวมาเป็นกรอบในการศึกษา และทำการเก็บข้อมูลด้วยการสำรวจเอกสาร เกี่ยวกับนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ นโยบาย วิทยาลัยฯ และมาตรการของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และกองตรวจคนเข้าเมือง 3 เพื่อเป็นแนวคิดเบื้องต้น จากนั้นจึงเก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม และสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจ และความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

ประการที่ 1 พบว่าทั้งนโยบายสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และนโยบาย วิทยาลัยฯ ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ไม่ได้มีการระบุอย่างชัดเจนว่าให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเป็นผู้รับผิดชอบ เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

ทั้งนี้ จากการสอบถามความคิดเห็นและการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานพบว่า การไม่มีนโยบายหรือมาตรการที่ชัดเจนทำให้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของแต่ละบุคคล บางส่วนก็คิดว่าตนเองมีบทบาท บางส่วนก็คิดว่าไม่มี บทบาทหน้าที่ ความเข้าใจในลักษณะดังกล่าว ย่อมมีผลทำให้การดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวต่างประเทศของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในพื้นที่ต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน

ประการที่ 2 เนื่องจากตำรวจตรวจคนเข้าเมืองเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยเดียวที่ตั้งอยู่บริเวณช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศ ทำให้หน่วยงานอื่นไม่ได้เข้าไปให้ความสนใจในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว ขณะเดียวกันสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองก็ไม่มีบทบาทที่ชัดเจนเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวในบริเวณนั้น ด้วยเหตุนี้ การดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวจึงขึ้นอยู่กับผู้ปฏิบัติงานในบริเวณนั้นเป็นสำคัญ และในบางครั้ง เมื่อประสานขอความช่วยเหลือกับหน่วยงานอื่นก็อาจจะไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร ขณะเดียวกันเมื่อเกิดเหตุร้ายขึ้นกับนักท่องเที่ยวนอกบริเวณด่านตรวจ เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองก็อาจจะไม่ได้รับแจ้งเหตุอย่างรวดเร็วเท่าที่ควร เนื่องจากบางหน่วยงานอาจจะคิดว่าสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองไม่ได้มีบทบาทเกี่ยวข้องในเรื่องนี้โดยตรง

ประการที่ 3 จากการสอบถามและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นว่าการขาดแคลนเทคโนโลยี อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และกำลังพล มีผลให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความสามารถที่มีอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องการตรวจบุคคล ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว เช่น คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย ที่สามารถเชื่อมต่อกับส่วนกลางและด่าน

ต่าง ๆ ทั่วประเทศ อันเป็นหลักสำคัญในการให้บริการที่ดีของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ควบคู่ไปกับการดูแลด้านการตรวจสอบประวัติของบุคคลที่เข้ามาในประเทศเพื่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ทั้งนี้ ในปัจจุบันจุดตรวจต่าง ๆ ยังขาดแคลนเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ที่มีสมรรถนะสูงทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติบางส่วนต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเฉพาะตัวเข้ามาช่วยในการตรวจสอบ ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความผิดพลาดได้

จากข้อค้นพบข้างต้น สามารถนำมาตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ ได้โดยสรุปดังนี้

1. สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ยังไม่ได้กำหนดนโยบายหรือมาตรการเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวให้เจ้าหน้าที่ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติอย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจำนวน 130 รายตอบว่าไม่มีนโยบายจำนวน 43 คน ไม่ทราบว่ามีหรือไม่มีจำนวน 21 คน ตอบว่ามี จำนวน 59 คน แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติมีความคิดเห็นต่าง ๆ กันไป แม้ว่าเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจำนวนมากจะเห็นว่า ตนเองมีบทบาทในการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว ตามตารางแสดงผลที่ 4.1

ทั้งนี้ จากการศึกษาเอกสารของผู้วิจัยพบว่าไม่มีนโยบายที่ชัดเจนว่าให้เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย จะมีแต่มาตรการที่เน้นในเรื่องการให้บริการ และการตรวจสอบบุคคลต้องห้ามเพื่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ

2. มาตรการที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองนำมาใช้ เพื่อแบ่งแยกระหว่างนักท่องเที่ยวกับ ผู้ไม่พึงปรารถนาที่แฝงตัวเข้ามาในประเทศไทย ปัจจุบันสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองยังใช้ระบบ การตรวจสอบนักท่องเที่ยวเช่นเดียวกับผู้ก่อการร้ายทั่วไป ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ ถ้ามีการทำงานที่เข้มงวด ในการดำเนินการก็จะก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงกับนักท่องเที่ยว เช่น ความล่าช้า เกิดบรรยากาศและความรู้สึกที่ไม่ดีกับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ระดับการตรวจสอบและการบริการ ยังไม่เป็นระบบเดียวกันในแต่ละด่านตรวจที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางผ่าน

3. สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองยังขาดแคลนอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ การประสานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน การให้บริการ การติดตามตรวจสอบนักท่องเที่ยวและการรักษา ความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวยังยากลำบาก และไม่สามารถทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการได้ ในประเด็นนี้จะเห็นได้จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ตามตารางแสดงผลที่ 4.6 ที่ได้รับคำตอบ โดยสรุปได้ว่าในปัจจุบันด่านตรวจคนทั่วประเทศจำนวน 54 ด่าน ยังมีระดับของการใช้เทคโนโลยีที่ แตกต่างกัน และบางแห่งยังมีความขาดแคลนอุปกรณ์สื่อสารต่าง ๆ อยู่มากทำให้ยากต่อการติดต่อ ประสานงาน นอกจากนี้ บางครั้งยังต้องไปพึ่งพาหน่วยงานอื่นให้ประสานงานทำให้เกิดความล่าช้า ส่วนในตารางที่ 4.8 และตารางที่ 4.9 ได้แสดงให้เห็นถึงการขาดประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงข้อมูล ภายในสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และการขาดแคลนเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้ให้ สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่า การประสานงานระหว่างส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคยังขาดความคล่องตัวและ ไม่เป็นระบบ เนื่องจากมีความแตกต่างระหว่างความทันสมัยในด้านเครื่องมือเครื่องใช้ เช่นในบางด่าน

ยังไม่มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพียงพอที่จะเชื่อมโยงกับส่วนกลาง รวมทั้งไม่มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติให้ทำงานด้านการประสานข้อมูล ในส่วนที่เกี่ยวกับอุปกรณ์อื่นๆ ก็ยังมีความขาดแคลน เช่น ยานพาหนะในการออกตรวจพื้นที่ ตัวอย่างเช่น ในบางด้านมีรถยนต์เพียงหนึ่งคัน ซึ่งมีอายุการใช้งานมานาน ไม่สามารถใช้เดินทางไปในพื้นที่ที่มีความทุรกันดารและยากลำบากในการเดินทาง เครื่องมือสื่อสาร ประเภทวิทยุสื่อสาร มีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ออกปฏิบัติงานในพื้นที่ ทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างสำนักงานกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่มีความสะดวกรวดเร็วเพียงพอ และตารางที่ 4.12 เรื่องการจำแนกนักท่องเที่ยวกับผู้ไม่พึงประสงค์ ยังขาดแคลนระบบออนไลน์ที่ทันสมัยในการตรวจสอบบุคคลต้องห้าม และบางแห่งยังขาดอุปกรณ์เชื่อมต่อกับระบบออนไลน์ทำให้ไม่ได้รับข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเกี่ยวกับบุคคลต้องห้าม

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบต่าง ๆ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้การดำเนินการดำเนินงานในส่วนของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

ประการที่ 1 จากแนวคิดเรื่องนโยบายสาธารณะนั้น นโยบายที่ดีแม้จะต้องมีความยืดหยุ่น เพื่อให้ปรับเปลี่ยนได้ตามสภาวะการณ์แต่ก็ต้องมีความชัดเจน เพื่อให้สมาชิกทุกคน ทุกระดับภายในหน่วยงาน สามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน ทั้งยังต้องสามารถชักนำการปฏิบัติให้หน่วยปฏิบัติเข้าใจ เป้าหมาย แนวปฏิบัติ และทิศทางการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความร่วมมือ และประสานงานกันได้สะดวกมากขึ้น ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนและมีการประสานงานระหว่างกัน จึงควรกำหนดบทบาท หน้าที่ ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวให้มีความชัดเจนมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติหน้าที่ ณ จุดตรวจช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศ เพื่อให้การปฏิบัติของหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างบูรณาการยิ่งขึ้น และตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลในด้านนี้ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าปัจจุบันสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองยังไม่ได้มีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว มีเฉพาะในด้านการให้บริการและการอำนวยความสะดวก และการตรวจสอบเกี่ยวกับบุคคลต้องห้ามเพื่อความมั่นคงของประเทศ

ประการที่ 2 เพื่อความสะดวกรวดเร็ว และเกิดความคล่องตัวในการประสานงานภายในหน่วยงานสังกัดสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองด้วยกัน และเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติมากยิ่งขึ้น สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองควรเร่งปรับปรุงโครงสร้างภายใน โดยจัดให้มีกองบังคับการภาคต่าง ๆ เพื่อกระจายอำนาจการตัดสินใจ และเป็นศูนย์ประสานงานให้อยู่ใกล้ตัวผู้ปฏิบัติและนักท่องเที่ยว หรือคนต่างด้าวที่อยู่ในพื้นที่มากยิ่งขึ้น เนื่องจากปัจจุบันโครงสร้างของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กำหนดให้ด้านต่าง ๆ ทั่วประเทศขึ้นตรงกับกองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 3 ซึ่งมีสำนักงานอยู่ที่กรุงเทพฯ เพียงแห่งเดียว ขณะทำงานของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมีลักษณะ

ที่กว้างขวาง และเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ระหว่างประเทศ ซึ่งบางครั้งการรวมศูนย์อยู่ที่ส่วนกลางทำให้เกิดความล่าช้าในการแจ้งข้อมูลมายังด้านต่างๆ และบางเรื่องจะต้องขอความเห็นชอบและการตัดสินใจจากระดับสูงจึงจะสามารถปฏิบัติได้ทำให้เกิดความล่าช้า

ประการที่ 3 เพื่อให้มีโอกาสในการขยายงบประมาณ กำลังพล อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานรับผิดชอบให้ครอบคลุม และปิดช่องว่างของอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการให้บริการและรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวหรือคนต่างด้าวที่กระจัดกระจายอยู่ตามส่วนราชการต่าง ๆ จึงควรเสนอให้มีการรวมส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรืออำนาจหน้าที่ที่กระจายอยู่ทั่วไป แล้วยกฐานะสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเป็นกรมตรวจคนเข้าเมือง เนื่องจากปัจจุบันสัดส่วนของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ไม่สอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทย โดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมีอัตรากำลังเพียง 3,246 คน ขณะที่มียกท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในประเทศไทยเฉลี่ยปีละ 8 ล้านคน และมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ยกเว้นบางปีที่เกิดปัญหา เช่น โรคระบาด ดังตารางที่แสดงไว้ในตอนท้ายนี้ ซึ่งเป็นสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ระหว่างเดือนมกราคม – กันยายน 2546

Executive Summary

Tourism Industry and service sectors are important instrument for earning national income. Besides quality of services, safety and security in their lives and prosperity has also been an important factor for foreign tourists to decide to visit Thailand. Beyond a variety of treasures of Thailand such as natural resource, arts and culture, historical attraction, etc. Moreover Tourists impressions can be a good instrument to promote tourism in Thailand. Due to statistic by Tourism Authority of Thailand (TAT) show that there are 10.60 million tourists who come to visit Thailand and generate income for our country about 299,047 million Bath in 2001, 10.80 million tourists and generate income about 323,484 million Bath, in 2003 the amount of tourists had decrease to 9.70 million tourists(due to the war in Iraq and the SARS outbreak in Asia). Anyway, it's expected that there will be foreign tourist coming to Thailand in 2004 about 12 million persons that will make income about 383,900 million Bath.

Since the immigration bureau is the first government office which foreign tourists have to contact with. Moreover the duty on giving convenience and impressive services, immigration bureau should be involved in security measure for tourists who come to Thailand. Especially in coordinate with others involving agents. Therefore, policy and measurement on tourists security in part of immigration bureau should be studied in order to improve efficiency measurement for tourists safety in Thailand.

The standing committee on tourism of the senate recognize to this important matter and would like to investigate the safety measurement in the part of immigration bureau. The objectives of study :-

1. to study the safety measure on foreigner tourists in the part of immigration bureau.
2. to study the measure in order to separate between tourists and dangerous person who visited.

3. to study the problems of safety proceeding of tourists from overseas for national security.

In this study has used both document research and quality research. For document research, I will be exploring involved documents such as policy of Royal Thai Police, policy and measurement of immigration bureau in part of promote tourism, protection of national security and policy on tourists safety. In part of quality research it had been used questionnaires 130 sets and deep interview in order to collect information mentioned from immigration officers.

This study has used conceptual frameworks of the meaning of policy, public policy, security, safety of tourists, criminal problem about tourists, cause of criminal to tourists, policy and plan of operation about safety of tourists. Policy and vision of office of immigration bureau and immigration division 3 and principle to provide good services for oversea tourists and to protect national security at the same time.

The results are as follows:-

1. The understanding of officer of immigration bureau about policy on tourists safety have been various due to each person. It cans refection the unclear policy about tourists safety.
2. The immigration bureau lack of enough budget in order to have efficiency management, such as equipment, modern technology tools to discriminate between good and unwanted tourists in Thailand and modern technology to co-ordinate with others units.
3. Almost of the immigration officers agree that their important task is in part of national security more than promote tourism.
4. Many of the immigration officers think that occasional measures make them feel difficult in practice.

Recommendation

1. Immigration bureau should consider about clearly policy and principle for their divisions in order to indicate the same direction for all immigration officers.
2. for convenience , rapid and alert in co-ordination in office and making sure in operation immigration office should stimulate inside structure, to command, spreading decision making and being center of co-ordination closely to tourists in region
3. in order to have a chance to enlarge budget, power, equipment, tools, modern technology and role scope of responsibility to cover and close gap between service and safety to tourists or often in many parts and participants in power, lift up as immigration department, because today many tourists come to Thailand a lot.